

Terechte of onterechte antibiotica allergie-label?

Eerste keus antibiotica vaak onnodig vermeden

Marie Coignard

15 november '23

Project in uitvoering van Apotheek Orion/Regionaal
Zorgnetwerk Antibioticaresistentie Utrecht

VOORSTELLEN

Marie Coignard

Afgestudeerde Farmakundige (Pharmaceutical Business Administration) in jaar '23

Apotheek Orion te Amersfoort

Projectlid antibiotica allergie project

INHOUDSOPGAVE

Achtergrond

Antibiotica allergie

Stichting werkgroep antibioticabeleid (SWAB)

Project

Terechte allergie-label

Type reacties en categorisering

Onterechte allergie-label

E-learning

De rol als Farmakundige

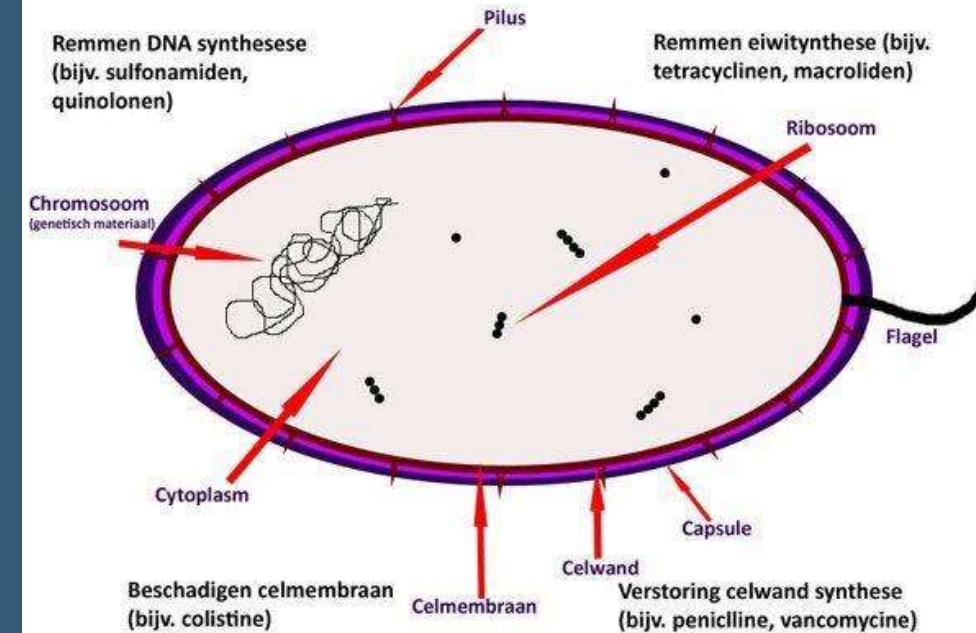
ACHTERGROND

Werkingsmechanisme antibioticum

Tegen bacteriële infecties

Grijpen aan op bacteriële celstructuren, zie foto

- Doden de bacterie (bactericide)
- Remmen aanmaak celwand
- Remmen groei bacteriën (bacteriostatisch)

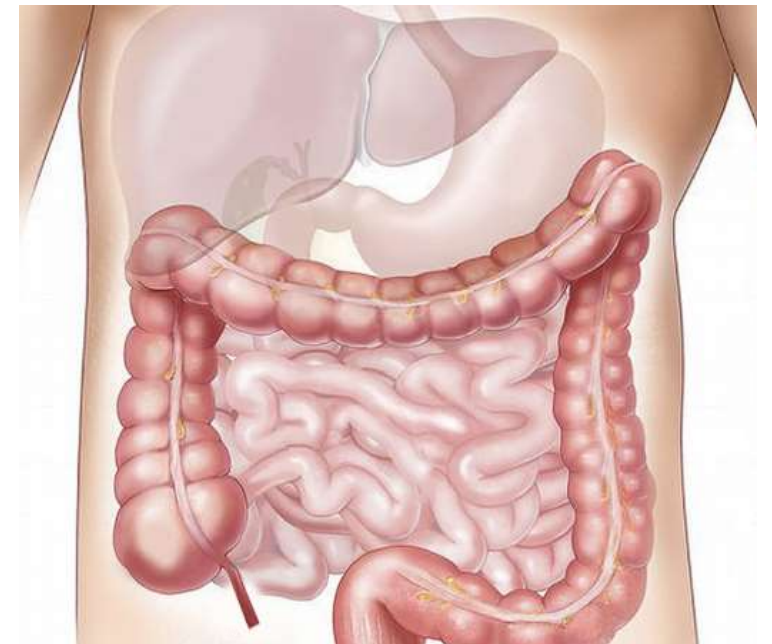
Antibiotic Sensitivity Overview

(taken from the wellingtonicu.com drug manual)

Gram Positive Cocci			Gram Negative Bacilli			Anaerobes
MRSA	MSSA	Streptococci	E.coli, Klebsiella	Proteus	Pseudomonas	ESCAPPM*
		Penicillin				
		Amoxicillin				
	Flucloxacillin					
	Cephazolin					
	Clindamycin					Clindamycin
Rifampicin/Fusidic Acid						
	Vancomycin/Teicoplanin, Linezolid, Daptomycin					Metronidazole
		Trimethoprim				
		Ciprofloxacin				
		Gentamicin/Tobramycin, Aztreonam				
		Moxifloxacin				Moxifloxacin
	Cefuroxime					
	Ceftriaxone					
		Ceftazidime				
		Cefepime				
	Amoxicillin-clavulanate					Amoxicillin-clavulanate
	Ticarcillin-clavulanate, Piperacillin-tazobactam					Ticarcillin-clavulanate, Piperacillin-tazobactam
		Meropenem [†] , Imipenem [†]				
	Ertapenem [†]					Ertapenem [†]

VOORBEELD

- Breedspectrum: Amoxicilline/Clavulaanzuur
- Bijwerkingen amoxicilline

ANTIBIOTICA ALLERGIE

Antibiotica allergie

Welk verschil maakt antibiotica allergie-label in jouw patiëntendossier?

- Ontzegging van eerste keuze op infecties
- Daarmee uitwijking naar alternatieve antibiotica keuzes

Gevolg/complicaties van suboptimaal antibioticagebruik:

- Effectiviteit ↓
- Bijwerkingen/neveneffecten ↑
- Risico op antibiotica resistentie ↑
- Zorgkosten ↑

ANTIBIOTICA ALLERGIE

Aantallen:

- 80% van alle registraties onterecht
- In 9 van de 10 van de door de patiënt gerapporteerde penicilline-allergie is er geen daadwerkelijke allergie
- Daadwerkelijk aantal terechte antibiotica allergie label mogelijk nog lager dan 5%.
- Er bestaat twijfel over validiteit van allergie registraties
- Er ontbraken richtlijnen voor het intrekken van onterechte allergie-labels

9 OUT OF 10
patients who report a penicillin allergy are not truly allergic

Evaluating your patients for true penicillin allergy means less use of broad-spectrum antibiotics and giving your patients the best care.

CDC

STICHTING WERKGROEP ANTIBIOTICA- BELEID

- Stichting die landelijke richtlijnen voor het antibiotica gebruik opstelt
- Drie hoofdpunten bij besluitvorming rondom het inzetten van een antibioticum bij een bestaande allergie-label
 - Was er daadwerkelijk sprake van een allergische reactie?
 - Was er een onmiddellijke of vertraagde reactie?
 - Wat was de ernst van de reactie?
- Primaire focus ligt op tweede lijn zorg (ziekenhuiszorg)

Stichting
Werkgroep
Antibioticabeleid

Antibiotica allergie label

Allergie-anamnese en opvragen gegevens

Geen allergie

Het middel kan gegeven worden. Uitzondering zijn ernstige bijwerkingen

Bewezen allergie

Volg het advies van de betreffende allergoloog

Verdenking delayed type allergie

Verdenking Immediate type allergie

Mild
(bijvoorbeeld exantheem)

Ernstig
(bijvoorbeeld TEN*)

Mild
(bijvoorbeeld urticaria)

Ernstig
(anafylaxie)

> 1 jr geleden

< 1 jr geleden

> 5 jr geleden

< 5 jr geleden

B-lactam:
Gebruik van het middel is toegestaan

Non-B-lactam:
Gebruik van het middel is toegestaan met patient instructie en follow-up

Penicilline: Vermijd penicillines
Vermijd cefalosporine met dezelfde ziekten indien geen vitale indicatie.

Cefalosporine: Vermijd het middel zelf en B-lactams met vergelijkbare/identieke ziekten.

Non-B-lactam:
Gebruik van het middel is toegestaan met patient instructie en follow-up

Vermijd het middel en alle antibiotica uit dezelfde groep. Bij B-lactam allergie, vermijd de hele B-lactam groep.

Bespreek behandeling in multidisciplinair team

B-lactam: B-lactams zijn toegestaan. Het middel zelf en middelen met vergelijkbare/identieke ziekten, moeten worden gegeven in een gecontroleerde setting

Non-B-lactam:
Gebruik toegestaan in een gecontroleerde setting
Uitzondering: gegeneraliseerde urticaria op chinolonen.

Penicilline: Vermijd penicillines en cefalosporines met vergelijkbare/identieke ziekten

Cefalosporine: Vermijd het middel zelf en B-lactams met vergelijkbare/identieke ziekten.

Non-B-lactam:
Gebruik toegestaan in een gecontroleerde setting
Uitzondering: gegeneraliseerde urticaria op chinolonen.

Penicilline: Vermijd penicillines en cefalosporines met vergelijkbare/identieke ziekten

Cefalosporine: Vermijd het middel zelf en B-lactams met vergelijkbare/identieke ziekten.

Non-B-lactam:
Vermijd het middel en middelen uit dezelfde groep

ANTIBIOTICA ALLERGIE PROJECT

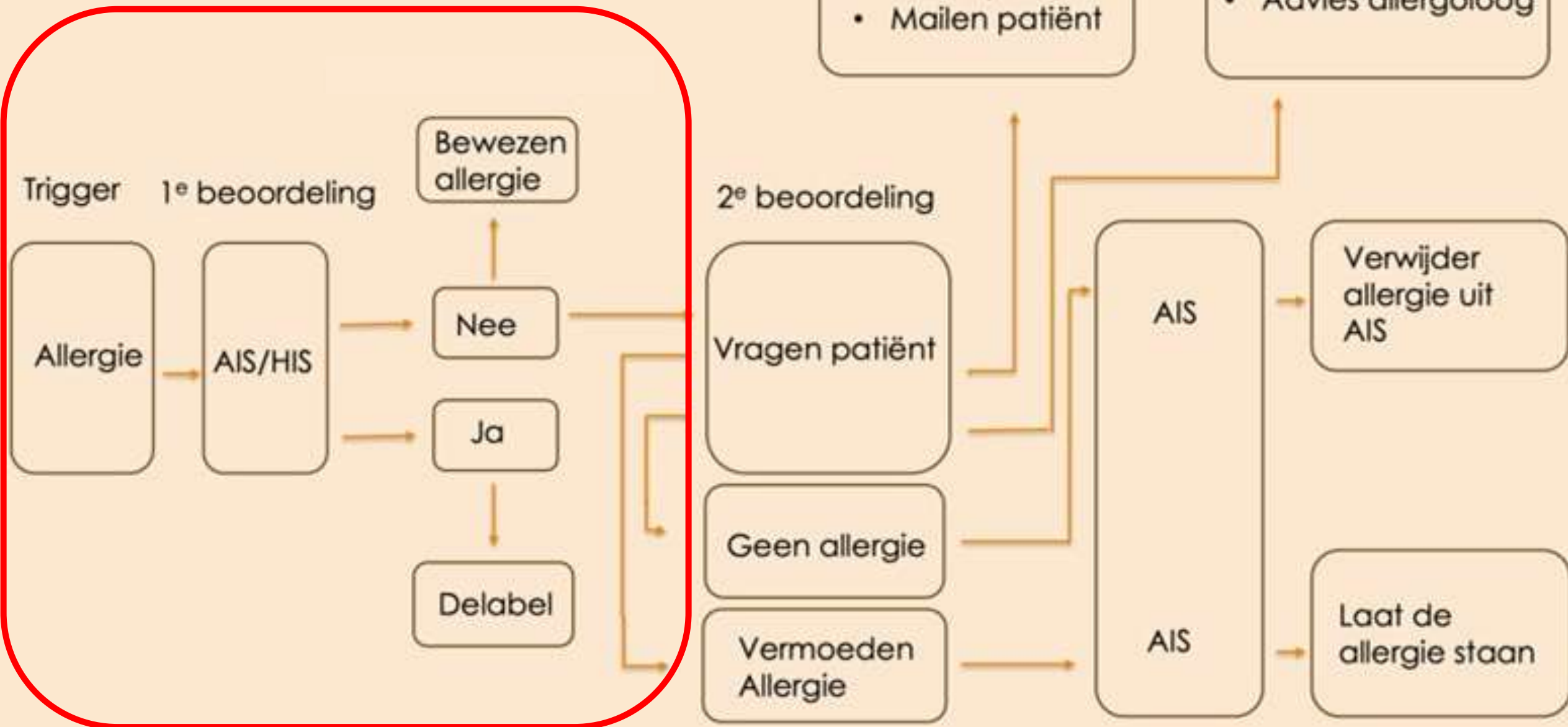
- Richtlijn voor tweedelijnszorg opgericht door SWAB
- Start pilot project voor eerstelijnszorg (huisartsen, apotheken, tandartsen)

DOELSTELLING: aantal onjuiste antibiotica allergie-labels te verminderen en toekomstige onterecht registraties te voorkomen binnen de eerstelijnszorg

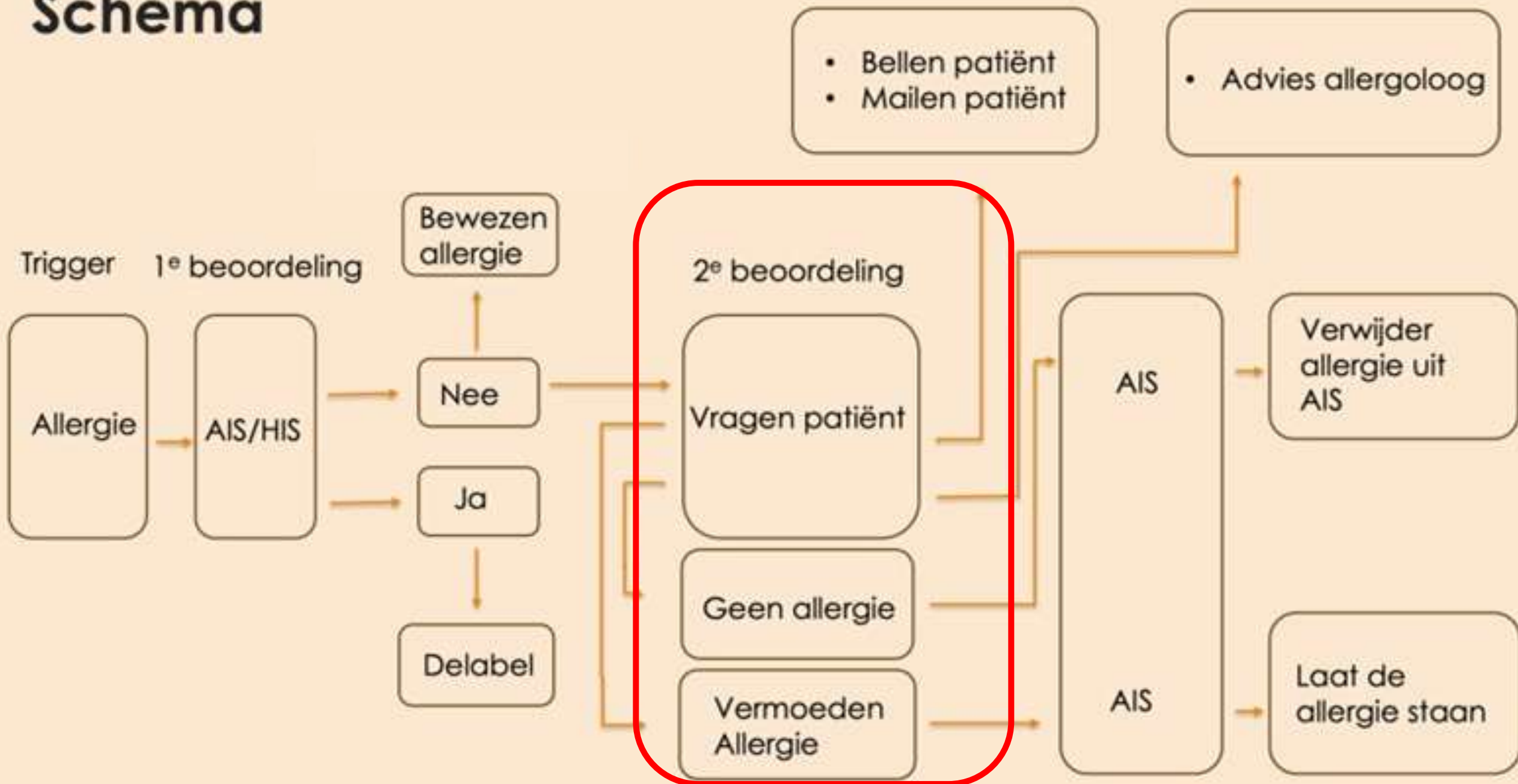
- Beoordelen van antibiotica allergie label
- Registreren van terechte antibiotica allergie label in het HIS/AIS

Schema

Schema

Schema

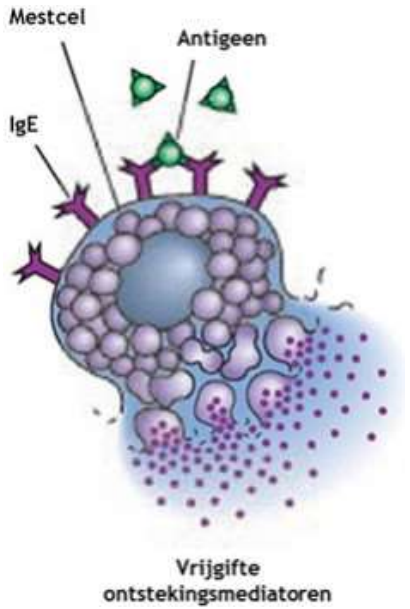

WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN TERECHTE ALLERGIE-LABEL

- Klachten:
 - Huiduitslag (binnen 6 uur)
 - Zwelling van lippen en/of tong
 - Ademhalingsproblematiek
- Onderzoek:
 - Vastgesteld met allergologisch onderzoek

TYPE ALLERGISCHE REACTIES

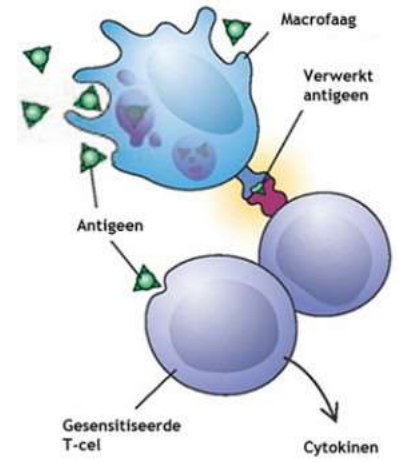
TYPE I

- Klachten na <1 uur
- Histamine komt vrij

MILD
Voorbeeld:
urticaria

ERNSTIG
Voorbeeld: anafylactische shock of angio-oedeem

TYPE 4

- Klachten na 24-72 uur

MILD
Voorbeeld: huiduitslag

ERNSTIG
Onvoorspelbare, levensbedreigende
huidziekte

WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN ONTERECHE TE ALLERGIE-LABEL

- Angst
- Bijwerking: diarree, buikpijn, misselijkheid etc.
- Er geen tijdsrelatie tussen symptomen en inname van medicatie (na 6 uur milde huidreactie is bijwerking)
- Het antibioticum is toegediend nadat de allergie in het AIS is gezet + geen reactie
- Gebaseerd op positieve familiegeschiedenis

E-LEARNING EN BIJEENKOMST

- Beoordeling en verwerking worden uitgelegd
- Procedures worden eerst geïmplementeerd binnen eigen apotheek
- Procedures worden eventueel aangepast (PDCA-cyclus)
 - Continue verbetering

The screenshot shows a web-based interface for managing allergies. The main content area is titled 'Gemanoteerd door' and contains a table with columns for 'Soort', 'Omschrijving', 'Blok', 'Allergie', 'Toediening', 'Ingang', 'Einde', 'Auteur', and 'Bron'. Below the table, there are several input fields and checkboxes for patient information and medication details. A 'Detailgegevens' section includes fields for 'Type', 'Melder', 'Ingang vanaf', 'Tot en met', 'Onderhoud', 'Registratiedatum', 'Datum onderdrukt', and 'Eigen tekst'. At the bottom, there are buttons for 'Toevoegen', 'Verwijder', 'LSP bevestigen', 'Afdrukken', 'Controleer', 'Zet Filter uit', and 'Sluit'.

A 3D puzzle with one red piece standing out against a grey background. The puzzle pieces are arranged in a grid, and the red piece is the central focus, slightly offset from the center. The lighting creates soft shadows, giving the pieces a three-dimensional appearance.

DE ROL ALS FARMAKUNDIGE IN MIJN WERK

- Professioneel handelen
 - Communicatie richting belanghebbende stakeholders
 - Samenwerken
- Projectmanagement
- Farmacologie
- Kwaliteitsmanagement
 - Kwaliteit van de processen van de allergie-labels
 - Kwaliteit van leven van de patiënt

